

Universitätsbibliothek Wuppertal

Plutarchu Chairōneōs Ta Sōzomena Panta

Continens Vitas Parallelas Graecè & Latinè

Plutarchus

Francofurti, 1620

In Phocionem annotationes

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1340)

Ibi. Apollonium Molonis] M. Tullius in Bruto, Suetonius, & alii, Apollonium Molonem vocant. Quod autem sequitur de dimissa ab eo prima eloquentia gloria, verti coniecturam sequutus, locus enim est mendosus: & fortassis sanari possit si ita legatur, πρὸς ἑσπερίων, οὐχ ὅπως τῆ δεινὰ μὲν καὶ πρὸς ἄλλοις πρώτος εἶναι μάκρον, ὄφρα μὲν ἀσχεληθῆς ὡς ὅπερ, &c. Nihil tamen contendo.

709. b. Vno digito caput scabentem] Hæc in molles dicuntur, a quibus non facile timendum Reip. videtur. Tale est etiam de male cincto Casare Syllæ iudicium. Caput autem scabere vno digito, de mollibus dici, vel ex Clodianis in Pompeium contumeliosus, ex nostro autore constat. Sic & Lucianus de molli & effeminato dicit. ἀκρῶ τῆ δακτύλῳ τῷ κεφαλῆν κινῶμαι. Πητ διδρασκ.

709. c. In honorem quidem magnarum natu feminarum orationes funebres habere, id moris erat Romani] Livi lib. 5. Matronis pro auto ad liberandam à Gallis Romam collato gratia actæ, honosq; additus ut earum sicut virorum, post mortem solennis esset laudatio.

Ibid. d. Cum vno pratore Vetere] Βασίλει. quod mendosum esse facile quivis viderit. Angelus Tuberonem supposuit, id est augere malum, & historiam depravare. Sequutus cum est tamen Amiotus. Casarem sub Antistio Vetere quæstorem fuisse testatur Velleius Paterculus. Ergo legendum Βέπει. Quod autem de tertia Casaris vxore sequitur, ea filia fuit Q. Pompeii, Syllæ neptis. Primam autem non commemorant, quæ fuit Cossutia de equestri ordine: quæ dimissa Corneliam, Cinnæ filiam, duxit. Suetonius.

711. c. Vices & ducenties] Xyl. vertit, Trecenties sestertium. & annotat, Interpretis erratum hic refellere mitto. summam autem ego hæc posui ut intelligeretur mendum hic esse: quod enim legitur πεντακόσια πενήκοντα, legendum est ἐπικόσια πενήκοντα. Nam hæc summa per talentorum numerum in vita Catonis expressa est ita, χιλίων ἑξακόσιων καὶ πενήκοντα ταλαίων, M.CCL talentis. quæ si in myriades drachmarum conuertas, erunt D.CCL myriades. etenim talenti ea est ad myriadem proportio quæ ternarii ad quinarium: hoc est quæque talenta æquantur tribus myriadibus drachmarum: item quinquaginta talenta efficiunt duodecies sestertium: quæ de re hic non est differendi locus.

714. a. At illo in bello, &c. Quæ ante hæc verba interpretes habere de equo Casaris, in meo Græco non sunt itaque omisi. Omisit etiam Amiotus. Inuenies autem apud Plinium lib. 8. c. 42. & apud Tranquillum.

718. c. Quadraginta millia] Videtur ex Casare hoc habere, qui ostendit maximam Germanorum partem occidit: quum quidem numerus eorum fuisset c c c x x x milium: ut xxx modo millia euasisse videantur. Angelus

x l. non c d. millia vertit: ut appareat eum pro μερῶνδε legisse χιλιάδες. Et quidem probabilior videtur hic numerus.

710. b. Ad Ararim amnem] Ἀράριον interpretes Ararim: quod & mihi probatur. præsertim quum ne Galliam quidem omnem Vercingetorigis concusserit rebellio, nedum viquæ ad sinum Adriaticum ille motus peruaserit.

722. c. Consulibus inuitis] Ἰσθ. ἢ ἰσθ. ἢ ἰσθ. ἢ ἰσθ. Sequutus est hoc Angelus, & hunc Gallicus interpretes. quum quidem nullus ita possit esse sensus. Ex historia quæ est apud Dionem initio libri 41. apud Ciceronem multis locis, & apud omnes fere huius belli scriptores, constat βία, non ἰσθ, legendum.

725. f. Succumbit etiam iltibus ferrum] εἰς ἰσθ. ἢ ἰσθ. ἢ ἰσθ. ἢ ἰσθ. Angelus legisse videtur ἰσθ. ἢ ἰσθ. Sed nullus erit sensus. Indicant autem, suis corporibus à Casare non parci: quum quidem ferrum etiam & arma ad iduo vsu consumantur, laudantur, & nedum corpora hominum eos illa laboribus sustineant. Paulò ante est Νάεικον pro Νάεικον: notius mendum, quam ut imponere cuiquam deuerit. & πλεμίων pro πύλιμων.

726. e. Radicem quandam] Charam eam Casar lib. 3. Belli civilis nominat. De lapsana seu cyma syluestri idem refert Plinius cap. 8. lib. 9.

727. c. Afranius] Male in Græco legitur, Ἀφρανίου δὲ: ut Fauonius interrogasse Afranium videatur, quomodo & interpretes acceperit. quod falsum esse vel ex Pompeii vita deprehenditur. Etenim Afranius agre ferebat quod pecunia potius corruptus quam Casaris vi & petitiis superatus, tradito ei exercitu ex Hispania fugisse crederetur: itaque tum pugnam detrectantem Pompeium arguebat, calumniamque inimicis reponebat; quasi si diceret: si non armis sed pecunia vincere Casarem, emique ab eo, non capi prouincias creditis: qui sit quod non cum eo confugitis? cur non experimini eum ut ego sum expertus;

728. e. Cornificium] Κορνιφίου nihil plane mihi constat. Legi tamen Cornificium, de quo etiam post.

732. a. Fui præterea eius suggestatio Dolabella furor] De Amintio hoc nihil habeo. Cornificium iterum potui, qui est in Græco Κορνιφίος: neque tamen magnopere assueo. L. quendam Cornificium à Casaris partibus stetit bello Pompeiano, & ab eo fuisse in honore habitum, ex oratione Cicero Q. Ligari intelligitur. An de eo hæc dicatur, haud scio. Id quod in meo textu sum, ut Cornificium (vel quisquis tandem fuit) ante Antonium ponere, est enim locus interpolatus: Quæ de Pompeii domo dicuntur, satis constat ad Antonium pertinere, cum ex aliis, & vita Antonii, tum ex Phiippica Ciceronis secunda.

IN PHOCIONEM ANNOTATIONES

Guil. Xylandri & Herm. Cruse-rii, interpretum.

PHocionem Alexandri Magni æqualem fuisse, eique non multum temporis superuixisse, constat. Hæc quoque vita ita fuit à Lupo conuersa ut ineptæ paraphrasæ potius quam bonæ versionis nomen mereret.

471. a. Neque enim audiendus Sophocles est] In Antigona: verba Ilinenia ad Creontem.

Ibid. b. Quamobrem dulce poeta μένος ἦν vocauit? Saepè est vocabulum hoc apud Homerum. ut Odysl. ε. ἢ α. dicuntur μένοικα, & alibi ἰδύεα. & χεῖρας μένοεικῆς & Odysl. ζ. μένοεικῆ ἰδύδω. μένος enim frequenter pro animo ponitur hinc illa, ἰσθ. μένος Ἀλκίνοια, & similia. Saepè pro audacia aut feruore animi, ut ὅπως μένος καὶ θυρῶος: atque sic in Catone Vticensi ipse Plutarchus vsu paucis: πρὸς ἑσπερίων αὐτοῦ πρὸς τὰ μένον ὄργη καὶ μένος κατὰ δυνάμειν. Mitto quæ de hac voce Græci grammatici tradunt.

Ibid. e. Sed ait eum Cicero] Locus est epistola prima libri ad Atticum secundi: tamen si nihil ibi de petitione consulatus dicitur, ac ne dici quidem potuit, quum illa epistola scripta sit Afranio & Merello consulibus: Catone in consulatus petitione repulsam passus, Sulpitius & Marcellus sint designati, octo integris post annis. Alioquin dubium non est quin id quod hic ex Cicerone Plutarchus affert, vel vnica fuerit causa ut consulatum non obtineret Cato.

744. b. Quomodo sane in Chia quoque vitam proiecit] Historia hæc est apud Diodorum Siculum libro 16. non longe ab initio. De nauali apud Naxum pugna idem lib. 15.

& paucis Xenophon lib. 5. ἢ μλωκῶν sub finem.

746. c. Cognomen inuenit Boni] Xenod. Lapis Frugi vertit: sed id longe aliud est & adiueta virtute factum cognomen. Boni cognomen ei cum alio tum Emilius etiam Probus diserte tribuit.

Ibid. e. Nonatoribus urbanis Charidemum in suggestum trahentibus] Apparet hunc facile turbulentiſſimum ciuem, & belli Macedonici facem fuisse: siquidem solus omnium eorum quos Alexander ab Atheniensibus sibi dedi poposcerat, quum esset ignotum reliquis, solum exilii causa vertere iustus, ad Darium perſugit, Arrianus libro 1. De exped. Alexandri.

749. b. Cur miser intendis, &c.] Versus est Homericus, de lib. 9. Vlyſſet. Sunt autem verba Phocionum ad Vlyſſem, qui Cyclopem, cuius violentiam vix dum euaserat, laceſſere verbis intendebat.

750. a. Rogauit nam eò se arbitarentur deteriorem] Xyl. vertit, Utrum se quam illum peius habere putarent. & annotat, ἐἰ τοῦτο χεῖρονα νομίζουσι αὐτοῦ. Lapis, Num minoris se existiment: qua versione elegantia loci, & comparationis Phocionis cum illo sene egeno venustas deperditur. Non enim virtutis sed vitæ & paupertatis contentio à Phocione insituebatur. & quod cum bona verba loqui id est abſtinere tam contumeliosa sui cum illo misero collatione, iubeant legati, eò attinebat quod Phocionem digniſſimum

splendore regio putarent: quippe solum de omnibus Atheniensibus bonum virum. de misello isto, videbatur alia res esse.

Ibid. b. Cio, Gergetho] Cium urbem Myfia non ignobilem, & non geographis modo atque historicis, sed etiam poetis cognitam. Chium Lopus (insula est lonia dicta) fecit, noto & vulgato errore, Γεργίδον per, non η, scribendum est: ut patet ex Strabonis lib. 13. & Stephano: atque ex Latinis etiam Plinio l. 5. c. 30. Mela & Luvio, meminit enim lib. 38. Urbs erat Troadis. Mylaffi, Carię urbs maritima. Elæa, haud procul Pergamō in litore sita, de Melita quod sequitur, annotauimus in Themisto. lem.

Ibid. d. Filio cupienti desultorem certare Panathensis.] Xyl. vertit, Filio autem festiuitate Panathenaica cupienti desultorio certamine contendere, Phocion obsequutus est. & annotat, ἀποβάτης ἀγώνισμα, quod genus dicendi est apud Latinos, quum dicimus, Saltavit Antioquam Rutibus: & ille apud Horatium. Pastorem saltaret ut Cycloparogabat. Quid autem sit ἀποβάτης, video plerisque ignorasse, quando & L. Cælius lib. 21. cap. 21. ignoracione rei locum Dionysii Halycarnasensei, quem mox proferam, corruptit, quod dico ne (quod multi stulte faciunt) vno in libro omnia inesse putemus. Lopus noster hinc morem suum seruauit: id est, equestrem ludum vertit, genus pro specie ponens, quod tantum non omittere est. Qui intelligit quid sit ἀποβάτης, conicere potest sane quid sit ἀποβάτης. nam ἵπτικον ἐστὶ ἀγώνισμα, id est Equestre certamen. Varinus etiam annotauit, additque solis in usu fuisse Atheniensibus & Bæotis, Dionys. in libri septimi fine, (Cælius perperam ex octauo citat) quo loco certamina & sacrificia prisorum Latinorum cum Græcis comparat, hæc verba posuit: ὅταν γὰρ τέλος αἰτῶν ἵπτικῶν ἀμιλλῶν λάβονταί, ἀποπιδῶντες ἀπὸ τῶν ἀρμάτων οἱ παροχουμένοι πρὸς λαίλοισι, ὡς οἱ περὶ τῆς ἀποβάτης, ἡ Ἰωνάοι ἢ ἀποβάτης, (deest κελύειν, aut aliquid tale) τὴν τε διαίον ἀμιλλῶν τε δρόμον αὐτοὶ πρὸς ἀλλήλοισι, hoc est, Equestribus enim finitis certaminibus, desilientes à curribus ii qui vna cum aurigis vehuntur, (poetæ eos parabat, Athenienses apobatas vocant) in stadio cursu inter se contendunt. Cælius quo dixi loco, contra & veritatem & mentem Dionysii, aurigas cum parabat & apobatis eisdem facit: quod statim ex verbis apparet. Iam quod ipse Dionysius eisdem apobatas cum parabat facit, id de certaminibus ludicris, non de pugna, intelligendum satis constat ne quis putet hoc loco conuelli posse quæ de significatione verbi ἀποβάτης ad vitam Emillii ex optimorum autorum sententia & exemplis scripsi. Tamen si satis etiam ex Iliade Homeri & Virgiliana Æneide liquet, eos qui de curribus pugnant, sæpe de iis desiluisse, ac pedestri certamine dimicasse: ἀποβάτης tamen dictos legere non memini, & haud scio an vsquam legatur. In ludicris certaminibus, qualia Dionysius describit, ἀποβάτης, is qui vna cum auriga in curru erat, quod non pugnabatur, nihil habebat negotii nisi ut desiliret à curru & cursu deceraret: inde etiam ἀποβάτης idem dici potuit. Est enim ἀποβαίνον descendere, seu desilire, hoc quidem loco: & annotauit Eustathius, ἀποβαίνον in hoc genere dici αἰτῆ τὴν πρὸς τὸν ἀγῶνα: sed quia hoc vocabulum bonis Latinis autoribus viderem aut hoc ipso, aut similimo plane modo usurpatum. Luvius lib. 44. Mos erat tum, nondum hac effusione inducta bestiis omnium gentium circum complendi, varia spectaculorum conquirere genera: nec semel quadrigis, semel desultore misso, vix vnius horæ tempus vtrunque curriculum complebat. Quod enim vel Cælepinus, vel eius correctores atque auctores equum desultorium eum esse dicunt, qui est κέλεις Græcis, quum tamen ab vno duos simul esse ductos affirmant: faciunt nimis imperite. saltem

versus eos monuisset Odyss. 4. -- αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἄμφ' ἐνὶ δούρῳ πρὸς βαῖνε, κέλεις ὡς ἵππων ἐλαύνων. Non duo ligna, ex quorum vno in alterum transfiliretur, sed vnicum equo celeri comparat. Tum ex Pindaro notum est, & Plinii cap. 5. lib. 34. κέλεις currui opponi: at in curribus etiam fuisse ἀποβάτης, iam ex Dionysio dixi. Vocari fortassis possit ἀποβάτης, etiam is qui in certamine ab equo defatigato in alterum integrum transfret, quum quidem duos secum traheret: quomodo Numidas pugnasse, Luvius lib. 23. scribit. Sætonius in Iulio, cap. 39. Circensibus, inquit, quadrigas bigasq; & equos desultorios agitauerunt nobilissimi iuuenes. Sūt & hæc verba Ciceronis pro L. Murena dilgentius expendenda. Nescio quo pacto mihi videtur prætorius candidatus in consulari, quasi desultorius in quadrigarum curriculum, incurrere. Qui locus à Dionysio non videtur ablutere sententia. Porro autem filio Phocionis Phoci, non Phocii nomen fuisse, annotandum duxi. nam in hoc libro promiscue scribitur. Nos cor. firmet Ahenæus, cuius (ne quem alium allegem) hæc sunt lib. 4. eandem rem exponens: Διογῆνης ὁ Βαβυλωνίος ἐν πρὶς πρὸς εὐχρησίας, τὴν Φωκίανος ἕσθ' (Φησι) Φάκων ἐκ λαῶς οὐκ ἐμίση Α' Ἰωνάων, &c. vbi quidem quum de hac ipsa victoria dicitur, est νικῆσαντες δὲ τῆς πρὸς Παιαθηναίους.

751. a. Aggredienti aliquando Pythea] Locus est, ut apparet, mutilus: quem si affirmem me satis assequi, nuger.

Ibid. e. Postquam autem Leosthenes civitatem præcipitem in bellum Græcum dilectum egit] Xyl. vertit, Lamiacum, & annotat, In Græco est ἡ λαικὴ πόλις, Græcum bellum: quod expressit Amiotus. Lopus, quum rem non teneret, nescio quid de inferendis Græciæ armis commentus est: quum quidem in libertatem afferendæ Græciæ causa sit susceptum, omnesque fere exceptis solis Bæotis Græci cum Atheniensibus societatem eius couerint. Est enim id bellum quod Leosthene duce gestum est contra Antipatrum: qui quum ab eo victus Lamicum, Thessaliæ urbem, confugisset, bello Lamiaci nomen factum est. Describitur perspicue à Diodoro lib. 18. Biblioth. & à Pausania in Atticis, à Iustino lib. 13. & aliis.

753. a. Vbi pedites Antiphilus] Viden' oscitantia quid faciat? Lopus oblitus paulo supra Antiphilum hunc nominatum, qui Leostheni succederet, eum & Menonem Thessalum (cuius etiam alibi meminit Plutarchus) Macedonibus affingit: quum fuerint Græcorum duces. Id vanissimum quod idem Lopus Phocioni eam victoriam adscribit: quem non inter fuisse, ex antecedentibus patet. atque hunc errorem tamen quidam sequuti, idem ad Iustini librum 13. annotauerunt.

Ibid. c. Tunc circa dies illos fascia quibus mysticos lectos redimunt] Xyl. vertit, his vero diebus quum fascia quibus mystico cista inuoluntur. & annotat, κοῖται, sic Varinus, κοῖται Attice vocari τὴν μικρὰν ἵστῆν. & haud scio an idem sint quod λικκὸν, de quo annotauit in Alexandro. Lopus victimas imperite. Statim Pallidum, θάψινον est in Græco. Neque videre possum cur atrum verterit Lopus. Est enim vti que θάψινον, Quod thapsi colorem habet. Thapsus quid sit non indico, multis scio videri esse verbalcum, vullkrant: quæ est sane pullis foliis prædita herba, flore luteo, odoris violacei. Pallidum autem intelligi τῆς θάψινου. apparet ex Theocriti Pharmaceutria, Καὶ μιν χροὶ μὲ ὅμοιος ἐστὶν πολλὰν θάψινον, Sæpe ego pallebam thapsi suffusa colorem. Quæ ibi Scholiastes habet, à nobis stant. Sed Nicander in Alexipharmacis, de pallefcentibus ob epotum ranæ venenum, Τῶν ἤπι δερῶς μὲ ἀγχι, χλοῖον, ἢ τὴν θάψινον. id est, ut Scholiastes ait, οἱ φαρμακῶν δέντρων ἀχροὶ γίνονται ἢ δὲ θάψινος ἔστιν εἶδος βοτάνης χλωεῆς. Καθάρως λιμῶν, an purus sit, an verò Carbarus sit proprium, non facile succurrit. Paulo post ἀπὸ πολλῶν ἰσημῶν, Carcere inclis in epte vertit Lopus.

IN CATONEM VTICENSEM ANNOTATIONES Guil. Xylandri & Herm. Crusserii, interpretum,

HIC Cato, ut à Maiori seu Censorio distingueretur, modo Minor seu inferior, modo Vticensis, à loco in quo mortem oppetit, dicitur. Plutarchus in Pompeio, & sine Catonis maioris, Philosophi cognomento

eum dignatur. Genealogiam eius ibidem attingit. sed & locus iste mancus est & apud Gellium lib. 13. cap. 18. explicatur perspicue gentilitas hæc: itaque eam succincte huc transcripsi.